

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาเรื่องการศึกษาชุมชนนักปฏิบัติในองค์กรสาธารณสุข กรณีศึกษา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการของกระบวนการ ชุมชนนักปฏิบัติ ในองค์กรสาธารณสุข โดยใช้กรณีศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และวิเคราะห์กระบวนการและพัฒนาการของชุมชนนักปฏิบัติ ในคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล โดยอ้างอิงกรอบทฤษฎีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ตลอดจนถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นผู้ดำเนินงานในชุมชนนักปฏิบัติ และคณะทำงานรับผิดชอบการจัด การความรู้ในองค์กร รวมทั้งศึกษาจากเอกสารและเว็บไซต์ขององค์กร โดยนำเสนอผลงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ด้านการให้ความสำคัญ กระบวนการและพัฒนาการของ ชุมชนนักปฏิบัติ ในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่ากระบวนการของชุมชนนักปฏิบัติของคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลนั้นได้มีวางแผนกระบวนการ การจัดทำชุมชนนักปฏิบัติ โดยพัฒนาโมเดลมาประยุกต์ใช้ในองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวการดำเนินการของ Kim Sbracea ,2003 ที่ประกอบไปด้วย การเริ่มต้น , เปิดตัว , เติบโต และสลายตัว ในจุดเริ่มต้น องค์กรต้องกำหนดเป้าหมายการจัดทำ ชุมชนนักปฏิบัติ ขึ้นมา ซึ่งเป้าหมายนี้องค์กรได้กำหนดกรอบและแผนงานในการประเมินผลสำเร็จไว้ล่วงหน้า โดยมีหน่วยงานพยาบาล ๓ เป็นโครงการนำร่อง จากนั้นก็เริ่มขั้นตอนการจัดทำชุมชนนักปฏิบัติ ดังนี้การจัดการการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม การสื่อสาร กระบวนการและเครื่องมือ การวัดผลความสำเร็จ และการยกย่องชมเชยและให้รางวัล จาก การดำเนินงานของชุมชนนักปฏิบัติพบว่าการดำเนินการนั้นมีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามกรอบแนวการดำเนินการ คือ รับมอบนโยบายจากผู้บริหารระดับสูง จัดตั้งทีมงานกรอบแนวการดำเนินการ ชุมชนนักปฏิบัติ ประชาสัมพันธ์ / สื่อสารไปยังพนักงาน จัดการฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรม เช่นโครงการประกวดเรื่อง CoP of the Month พัฒนาเทคโนโลยี เช่นการสร้างเว็บไซต์ มีการนำผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาปฏิบัติใช้จริง และเกิดนวัตกรรมใหม่ มีขั้นมา และมีการประเมินผลการทำงาน

นโยบายที่ชัดเจนด้านการจัดทำชุมชนนักปฏิบัติ ขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ในองค์กรและอุปสรรคสำคัญที่คณะทำงานให้ความสำคัญคือ การสร้างความตระหนักให้ผู้บริหาร และพนักงานเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำชุมชนนักปฏิบัติ ที่มีผลต่อการพัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรโดยองค์กรต้องมีการสร้างแรงจูงใจ กระตุ้น และเปิดโอกาสให้พนักงานมีเวลาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างจริงจัง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงาน ส่งผลให้เกิดวิธีการทำงานหรือผลงานที่ต่างไปจากเดิม โดยผ่านการทดลองการทำงานหรือสร้างผลงานตามที่คิด และมีการนำความรู้ไปใช้อย่างกว้างขวาง อันจะเป็นส่วนสำคัญทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร กล่าวคือ เป็นองค์กรที่ผลการปฏิบัติงานที่ดีก้าวสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ต่อไป

Abstract

The research focused on a case study of Community of Practice (CoP) in hospital. This research, the case of faculty of medicine Siriraj Hospital, attempts to study the development of the community of practice process in public health base on the theory of knowledge management. The methodology, I collect the information from the community of practice staff and the core team. Moreover, literature review from the documents and organization's websites were collected and represented as qualitative research. The knowledge will analyze and apply to improve community of practice at faculty of medicine Siriraj Hospital.

The output clearly shown that the policies established by community of practice in public health at faculty of medicine Siriraj Hospital have been developed according to the previously observed cases. The model composes of 4 main sections that are the beginning, the opening, the growth and the dissolution respectively. At the beginning step, the organization has to obviously assign the framework and the objective, so it firstly start with found the nursing practice and community of practice. From these reasons, it change the communication behavior, materials and methods that use to evaluation, applaud and award the community of practice that follow the proposed policy in which accept the guideline from CEO then set up the community of practice worker after that advertise to the staff. Finally, they have to train and share the information to all staffs. The benefit of this activity is to apply the knowledge in the real condition and to create the new innovation and to evaluate the output.

The distinctive policy of community of practice is the main point that drive the organization to knowledge management. In addition, the obstacles make CEO and the team critically thinks about community of practice management that effect on the development and advantage of community of practice. In this case, they should activate, induce and permit the workers to share their own experience and opinion about the organization that will promote the new methods and alternative thinking through the experimental study. The result from this study will apply to the common situation that will

complete the main objective. In conclusion, the research will help the organization to be the learning organization in the future.